

UNGE UDEN JOB OG UDDANNELSE 19. maj 2024

ANALYSE

Der er stadig 43.000 unge uden job og uddannelse

Udarbejdet af
Troels Lund Jensen
Chefanalytiker

På trods af de seneste års beskæftigelsesfremgang og store politiske fokus på at hjælpe flere unge godt på vej til job og uddannelse, var der fortsat 43.000 unge uden job og uddannelse i september 2023. 60 pct. har været uden job og uddannelse i mindst ét år, og knap halvdelen har stået uden for i mindst tre år.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- I september 2023 var 42.800 15-24-årige uden job og uddannelse. Det svarer til 6,3 pct. af de unge.
- Andelen faldt en smule fra 2016 til 2021, men har siden da ligget på 6,3-6,4 pct. Der er dermed fortsat langt til målsætningen om at højst 3,5 pct. af de 15-24-årige er uden job og uddannelse i 2030.
- Unge uden uddannelse, der arbejder op til 18 timer om ugen, indgår i definitionen af unge uden job og uddannelse. Den arbejdende delgruppe udgør dog kun ca. en fjerdedel af de unge uden job og uddannelse.
- En stor del af de unge uden job og uddannelse er en del af gruppen i længere tid. Typisk er 60 pct. af de unge uden job og uddannelse stadig en del af gruppen et år efter. Knap halvdelen er fortsat uden job og uddannelse i tre år.
- 18 pct. af de 25-årige i 2023, havde på et tidspunkt været en del af gruppen af unge uden job og uddannelse, da de var mellem 15 og 24 år. Det svarer til 12.150 25-årige. Ud af de 12.150 unge var ca. 75 pct. hverken i gang med eller havde gennemført en uddannelse som 25-årige. Med andre ord er det forbundet med en høj risiko for ikke at få en uddannelse at have været en del af gruppen på et tidspunkt.

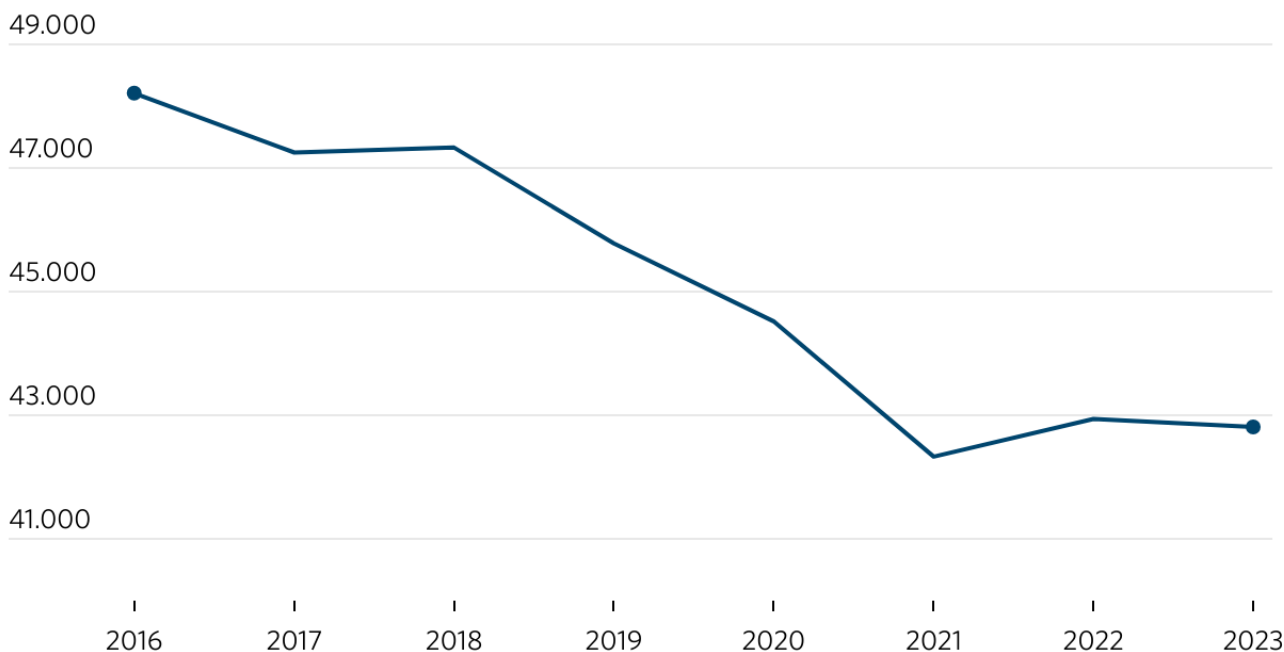
Der er fortsat 43.000 unge uden job og uddannelse

I september 2023 var der 42.800 unge 15-24-årige uden anden uddannelse end grundskolen, som hverken var i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse. Dermed er antallet af unge uden job og uddannelse på samme niveau som i 2022. Antallet har været faldende gennem en årrække, men er siden 2021 steget en smule. Udviklingen er vist i Figur 1.

FIGUR 1

Antallet af 15-24-årige uden job og uddannelse er stagneret

Figuren viser udviklingen i antallet af 15-24-årige uden anden uddannelse end grundskolen, som hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse. Opgjort september måned årligt fra 2016 til 2023.

Anm.: Afgrænsningen af populationen er beskrevet nærmere i Boks 1. Data med referencetidspunkt i september 2023 er benyttet til at beskrive antallet i 2016-2019 og 2023, mens data med referencetidspunkt i hhv. september 2020, 2021 og 2022 er benyttet til at beskrive disse år. Det skyldes at der i uddannelsesdata sker efterregistreringer, der især påvirker seneste års opgørelse af uddannelsesaktivitet og højest fuldførte uddannelse. Benyttede vi 2023-data til at beskrive udviklingen ville vi dermed overvurdere udviklingen fra 2022 til 2023. Bilagsfigur 1 beskriver hele udviklingen på 2023-data.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Der er stadig lang vej til den politiske målsætning

Figur 2 viser, at 6,3 pct. af alle 15-24-årige er uden job og uddannelse. Det er et margintalt fald på 0,1 procentpoint fra niveauet i 2022.

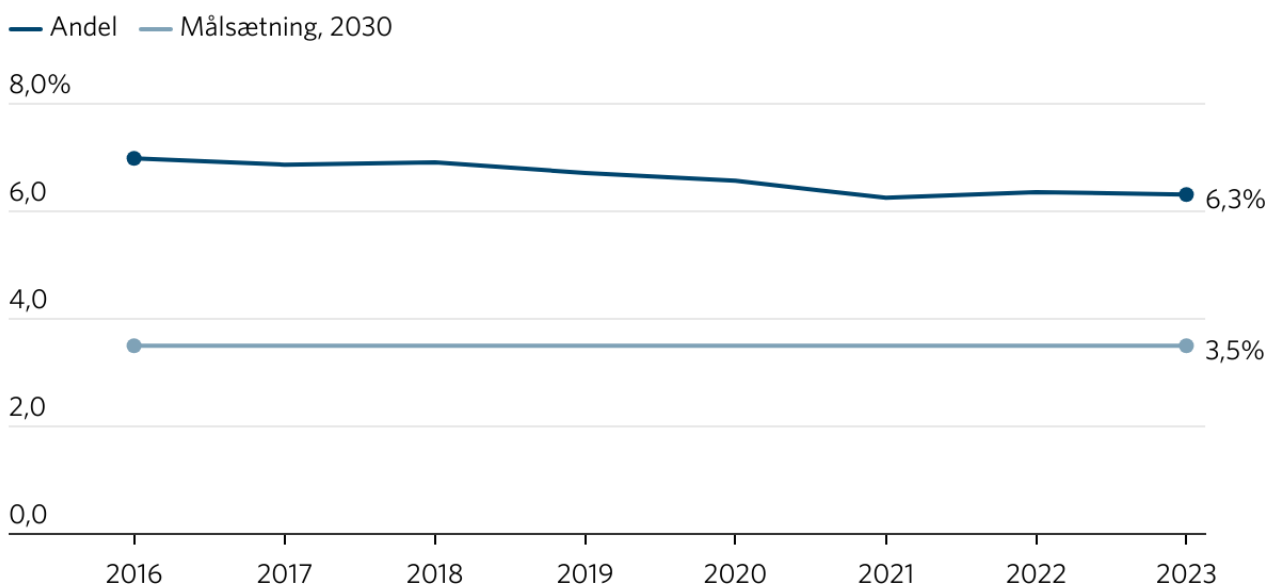
Et politisk flertal i [Folketinget](#) aftalte ellers i 2017 en målsætning om, at andelen af unge op til 25 år, som ikke har tilknytning til uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet, skal være halveret i 2030 fra det

daværende niveau på 7,0 pct.¹ Altså må højst 3,5 pct. af de 15-24-årige i 2030 stå uden job og uddannelse.

FIGUR 2

Udviklingen i unge uden job og uddannelse står stille

Figuren viser udviklingen i andelen af 15-24-årige uden anden uddannelse end grundskolen, som hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse. Opgjort september måned årligt fra 2016 til 2023.

Anm.: Andelen er beregnet pba. alle 15-24-årige, der har gået i dansk grundskole i løbet af 8.-10.klasse. Det betyder at unge flygtninge og indvandrere ikke indgår i afgrænsningen. Afgrænsning af populationen er beskrevet nærmere i Boks 1.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Flere unge uden en uddannelse er i beskæftigelse - færre er i gang med uddannelse

Eftersom gruppen består af 15-24-årige personer, som ikke har anden uddannelse end grundskolen, og som hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse, er der tre måder gruppen kan blive mindre på:

1. Flere af de unge gennemfører en uddannelse
2. Flere går i gang med en uddannelse
3. Flere kommer i beskæftigelse.

Under den overordnede udvikling i antallet af unge uden job og uddannelse er det derfor interessant at se på, hvad de unge, der ikke har uddannelse ud over grundskolen, er i gang med.

Tabellen nedenfor viser uddannelses- og beskæftigelsesstatus for forskellige grupper af 15-24-årige per september 2023.

Tabellen viser, at flere unge har fået en ungdomsuddannelse i 2023 end i 2016. I 2023 havde 43,3 pct. af de 15-24-årige en ungdomsuddannelse eller en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det er en stigning på 2 procentpoint sammenlignet med 2016. Der er altså flere i ungdomsårgangene, der får en uddannelse.

Knap halvdelen – 46,0 pct. af de 15-24-årige – har ikke en ungdomsuddannelse, men er i gang med et uddannelsesforløb. Det er 2,4 procentpoint færre end i 2016. Der er altså lidt færre unge, der er under uddannelse end tidligere.

Lidt flere unge med grundskolen som højest fuldførte uddannelse er omvendt i beskæftigelse. Vi ser her på, hvor mange unge der kun har beskæftigelse og ikke på samme tid er studerende. 3,5 pct. af de unge havde i 2023 over 18 timers beskæftigelse om ugen. Det er 0,9 procentpoint flere end i 2016.

Unge med færre end 18 timers beskæftigelse om ugen indgår i gruppen af unge uden job og uddannelse med Børne- og Undervisningsministeriets definition. 1,7 pct. af alle 15-24-årige havde i 2023 under 18 timers beskæftigelse om ugen uden samtidig at være under uddannelse eller have en ungdomsuddannelse. Det svarer til ca. en fjerdedel af gruppen af unge uden job og uddannelse.

4,6 pct. af de unge i 2023 havde hverken et småjob eller var studerende eller havde anden uddannelse end grundskolen. Det er 1,0 procentpoint færre end i 2016.

Samlet set er det lidt flere unge, der har beskæftigelse, og lidt færre, der er studerende. Det afspejler formodentlig, at der de senere år har været gang i arbejdsmarkedet, og det har været lettere at få foden inden for på arbejdsmarkedet. Det er dog en mere skrøbelig situation, end hvis flere unge var i gang med en uddannelse, fordi beskæftigelsen afhænger af konjunkturerne. Det betyder, at man kan forvente en stigning i antallet af unge, der står uden for job og uddannelse, hvis beskæftigelsen falder.

Lidt flere unge ufaglærte er i beskæftigelse - færre er studerende

Tabellen viser andelen af 15-24-årige i september 2023 fordelt efter uddannelses- og beskæftigelsesstatus, samt udviklingen fra 2016 til 2023 og fra 2022 til 2023.

	Andel af alle 15-24-årige i 2023	Forskel 2016-2023	Forskel 2022-2023
De "43.000":	6,3 %	-0,7 procentpoint	-0,0 procentpoint
<i>Indgår i de "43.000": Beskæftigelse under 18 timer</i>	1,7 %	0,4 procentpoint	-0,0 procentpoint
<i>Indgår i de "43.000": Hverken studerende eller beskæftiget</i>	4,6 %	-1,0 procentpoint	-0,0 procentpoint
Kun grundskole: Studerende	46,0 %	-2,4 procentpoint	-0,1 procentpoint
Kun grundskole: Beskæftigelse over 18 timer	3,5 %	0,9 procentpoint	-0,1 procentpoint
Har ungdomsuddannelse eller mere	43,3 %	2,0 procentpoint	0,1 procentpoint
Unge med førtidspension	0,8 %	0,2 procentpoint	0,0 procentpoint

Anm.: "Kun grundskole: Studerende" inkluderer også studerende med beskæftigelse uanset beskæftigelsesomfang.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Halvdelen af de unge står langvarigt uden for job og uddannelse

De unge, der står uden for arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet, gør det ofte i længere tid.

Figur 3 viser, at blandt unge uden job og uddannelse i 2019 var 60 pct. også en del af gruppen året efter. Lidt over halvdelen var uden job og uddannelse to år efter, og lidt under halvdelen var uden job og uddannelse tre og fire år efter.

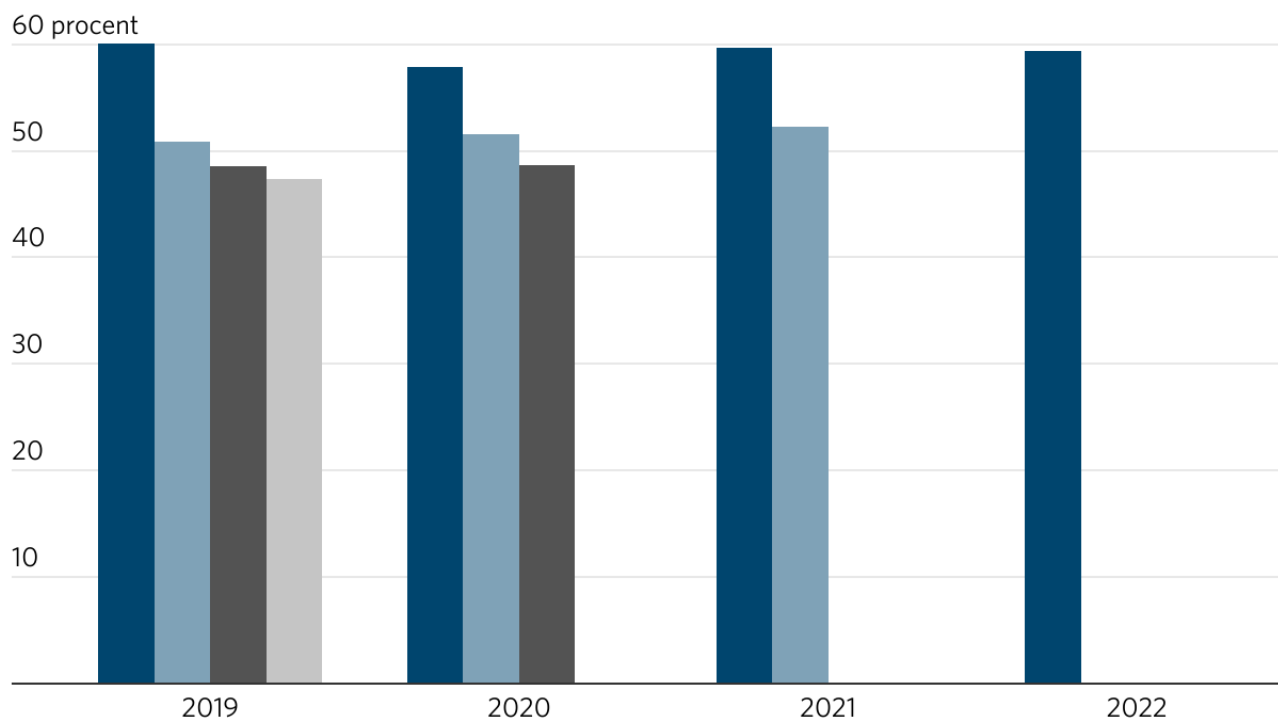
Tendensen er stabil hen over forskellige år. Blandt unge uden for job og uddannelse i hhv. 2020, 2021 og 2022 var det også omtrent 60 pct., der stadig var en del af gruppen året efter.

FIGUR 3

Omtrent halvdelen står langvarigt uden for job og uddannelse

Figuren viser andelen af 15-24-årige, der stod uden for uddannelse og job i hhv. september 2019, 2020, 2021 og 2022, som også stod uden for job og uddannelse i september måned de efterfølgende år.

■ Året efter ■ To år efter ■ Tre år efter ■ Fire år efter

Anm.: Afgrænsning af populationen er beskrevet nærmere i Boks 1.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Sandsynligheden for at forblive i gruppen stiger med alderen

Figur 4 viser, at varigheden af som ung at være uden job og uddannelse stiger med alderen. Blandt 24-årige uden job og uddannelse i 2019, var 74 pct. stadig en del af gruppen året efter. Og 64 pct. var stadig uden for job og uddannelse to år efter.

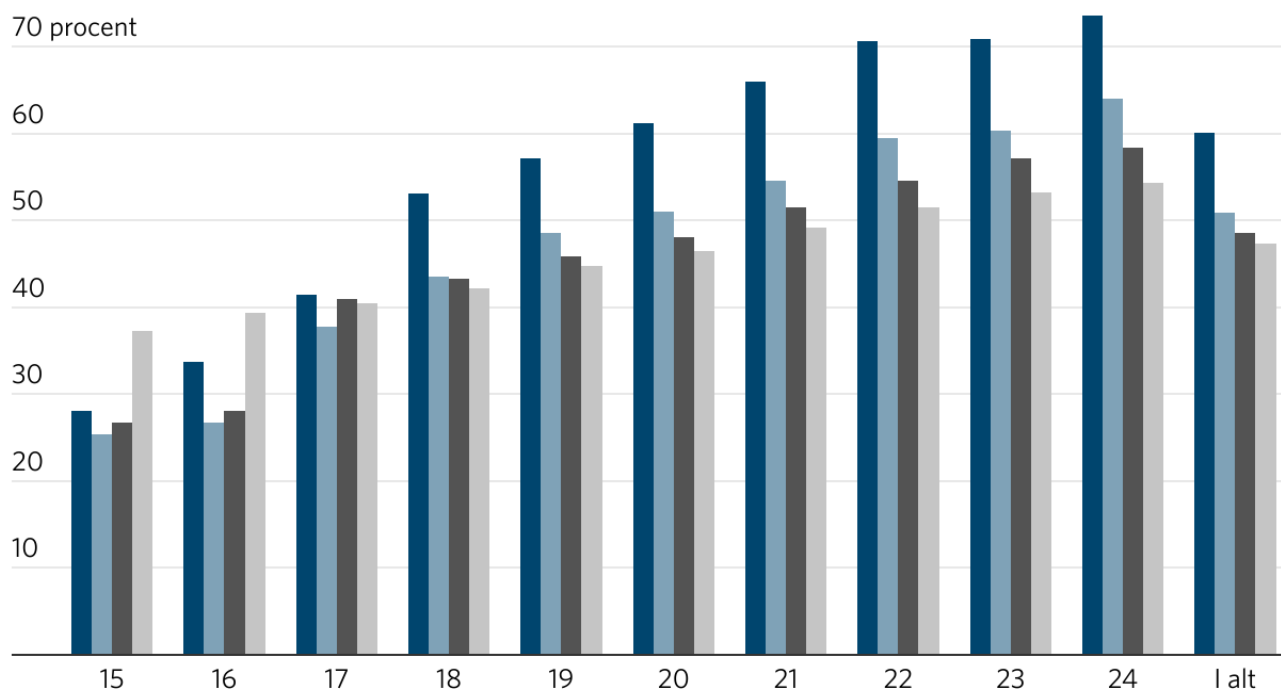
De helt unge er i højere grad gået i gang med uddannelse eller job efter et år. Kun ca. 30 pct. af de 15-16-årige uden job og uddannelse i 2019, var også uden job og uddannelse året efter (mørkeblå søjler). En del af dem ryger dog tilbage til gruppen. Fire år efter er knap 40 pct. af de helt unge tilbage i gruppen, hvor de hverken er i gang med en uddannelse, har gennemført en uddannelse eller er i job (lysegrå søjler).

FIGUR 4

De ældste unge står i højere grad langvarigt uden for job og uddannelse

Figuren viser andelen af 15-24-årige, der stod uden for uddannelse og job i september 2019 som også stod uden for job og uddannelse i september måned de efterfølgende år.

■ Året efter ■ To år efter ■ Tre år efter ■ Fire år efter

Anm.: Afgrænsning af populationen er beskrevet nærmere i Boks 1.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Indikatoren er effektiv til at identificere unge i højrisiko for at forblive ufaglærte

Nogle unge er kortvarigt uden job og uddannelse, mens andre er uden job og uddannelse i flere år. Det giver anledning til at undersøge, hvor effektiv definitionen er til at identificere unge i risiko for ikke at få en ungdomsuddannelse.

Vi ser derfor på, hvor mange 25-årige der i løbet af deres ungdomsliv (15-24 år) var en del af gruppen uden job og uddannelse på målingstidspunktet i september måned et givent år.

Tabel 2 viser, at 84 pct. af ufaglærte 25-årige har været uden for job og uddannelse i september måned mindst én gang fra de var 15-24 år.

Fordeler man yderligere efter beskæftigelse som 25-årige, så er det 87,2 pct. af de ufaglærte uden beskæftigelse eller med færre end 18 timers beskæftigelse ugentligt, der har haft perioder uden job og uddannelse i løbet af deres ungdom.

Blandt ufaglærte 25-årige med mere end 18 timers beskæftigelse er det 78,3 pct., der har haft perioder uden job og uddannelse.

Blandt 25-årige med en gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelse har kun 5,6 pct. været uden job og uddannelse i løbet af ungdomslivet. Blandt faglærte har 12,8 pct. været uden job og uddannelse i september måned mindst ét år, fra de var 15 til 24 år. Blandt 25-årige med en videregående uddannelse er det kun 1,3 pct., der har været en del af gruppen uden job og uddannelse.

TABEL 2

Fem ud af seks ufaglærte 25-årige har været uden job og uddannelse i løbet af ungdommen

Tabellen viser, hvor mange 25-årige der har været uden job og uddannelse i september måned i mindst ét år, fra de var 15 til 24 år, fordelt efter højest fuldførte uddannelse som 25-årig. 25-årige med grundskolen som højeste uddannelse er desuden fordelt efter beskæftigelsesomfang i september 2023.

	Antal			Andel	
	Har været udenfor	Har ikke været udenfor	I alt	Har været udenfor	Har ikke været udenfor
Grundskole og ingen eller højst 18 timers beskæftigelse	5.930 pers.	870 pers.	6.800 pers.	87,2%	12,8%
Grundskole og over 18 timers beskæftigelse	3.320 pers.	920 pers.	4.240 pers.	78,3%	21,7%
Grundskole i alt	9.250 pers.	1.790 pers.	11.040 pers.	83,8%	16,2%
Gymnasial	1.040 pers.	17.690 pers.	18.720 pers.	5,6%	94,4%
Faglært	1.540 pers.	10.520 pers.	12.060 pers.	12,8%	87,2%
Videregående	330 pers.	24.450 pers.	24.770 pers.	1,3%	98,7%
I alt	12.150 pers.	54.450 pers.	66.600 pers.	18,2%	81,8%

Anm.: Populationen er afgrænset til 25-årige i 2023, der har gået i dansk grundskole i løbet af 8.-10.klasse. Det betyder at unge flygtninge og indvandrere ikke indgår i afgrænsningen. Afgrænsning af populationen er beskrevet nærmere i Boks 1.

Tabel: • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Tre ud af fire unge uden job og uddannelse er ufaglært som 25-årig

Langt de fleste unge, der har haft perioder uden job og uddannelse, er også i periferien af arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet som 25-årig.

Figur 5 viser den højest fuldførte uddannelse blandt 25-årige, der mindst én gang var uden job og uddannelse i september måned, fra de var 15 til 24 år.

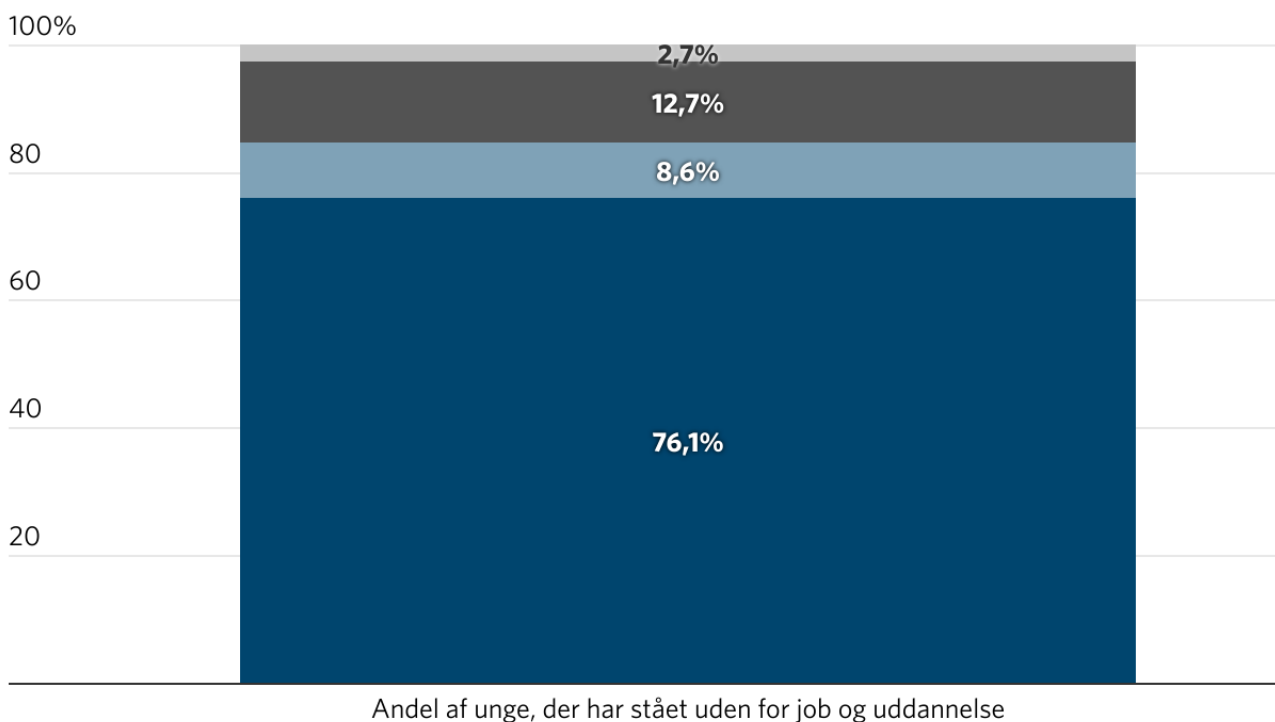
Ca. 76 pct., der på et tidspunkt har været ung uden job og uddannelse, er fortsat ufaglærte som 25-årige. Knap 9 pct. har en gymnasial uddannelse, knap 13 pct. har en erhvervsuddannelse og knap 3 pct. har en videregående uddannelse.

FIGUR 5

Tre ud af fire uden for job og uddannelse i ungdommen er ufaglært som 25-årig

Figuren viser den højest fuldførte uddannelse som 25-årig, blandt dem, der mindst ét år i september måned fra de var 15 til 24 år, hverken har været i job eller uddannelse, og haft grundskolen som højest fuldførte uddannelse

■ Grundskole ■ Gymnasial ■ Faglært ■ Videregående

Anm.: Afgrænsning af populationen er beskrevet nærmere i Boks 1.

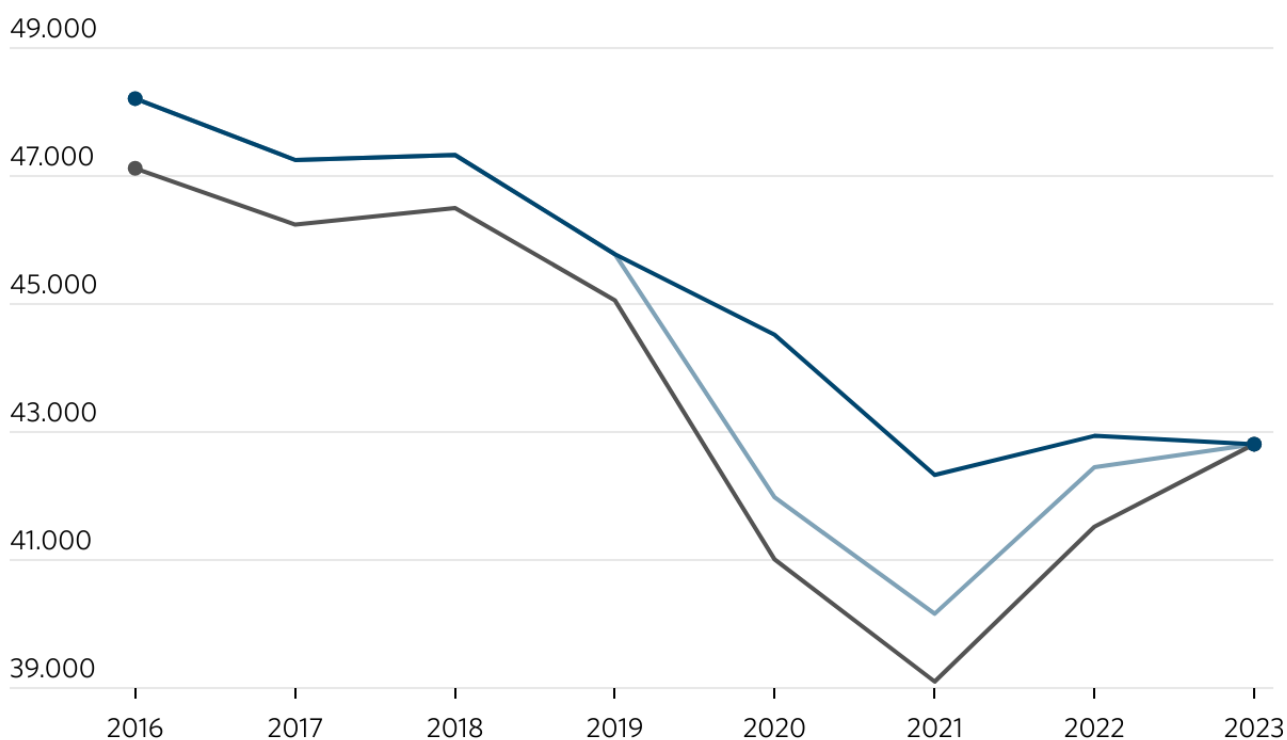
Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Bilag

Opgørelsestidspunktet har betydning for udviklingen i unge uden job og uddannelse

Figuren viser udviklingen i 15-24-årige, der står uden for job og uddannelse, ud fra forskellige opgørelsestidspunkter og metode.

— Unge uden job og uddannelse, som Figur 1 — Unge uden job og uddannelse, nyeste referencedato
— Unge uden job og uddannelse, uddannelsespauser lukkes, seneste referencedato

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Metode

Sådan har vi gjort

Metoden følger i høj grad UVM's opgørelse af unge uden job og uddannelse, men med få væsentlige afvigelser.

Populationen er afgrænset til 15-24-årige pr. 30. september årligt. Kun personer, der har gået i enten 8., 9. eller 10. klasse i en dansk grundskole, er inkluderet i grundpopulationen. Det er registreret i elevregisteret, KOTRE, hvis man har gået i dansk udskoling. Det er ikke et krav, at man har afsluttet et klassetrin i 8.-10. klasse, men blot at man har været registreret i udskolingen.

Unge uden en ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse er opgjort pr. 30. september årligt i registeret over højest fuldførte uddannelse, UDDF. Gruppen er afgrænset til personer med uoplyst uddannelse eller grundskole som højest fuldførte uddannelse.

Populationen er afgrænset på hhv. uddannelsesaktivitet og beskæftigelsesaktivitet i september måned. Unge, der ikke er i gang med en ordinær uddannelse, ikke modtager SU og ikke er i ordinær beskæftigelse mindst 18 timer ugentligt i september måned, indgår i afgrænsningen af unge uden job og uddannelse. Unge, der modtager førtidspension er udeladt af afgrænsningen af unge uden job og uddannelse, men indgår i populationen.

Der er mindre afvigelser med UVM's opgørelse. Det skyldes dels, at UVM benytter en udgave af KOTRE, hvor pauser og afbrud på op til 13 måneder mellem uddannelsesdele inden for samme uddannelse anses som sammenhængende forløb. Vi benytter en udgave af KOTRE, hvor alle afbrud og uddannelsesskifter er registreret, og lukker ikke huller mellem uddannelsesdele. Det skyldes, at vi har fokus på udviklingen i gruppen af unge uden job og uddannelse. Når man lukker huller mellem uddannelsesdele, er opgørelsen ikke konsistent over tid, da der ikke kan sondres mellem reelle afbrud og uddannelsespauser inden for 13 måneder fra seneste referencetidspunkt 30. september 2023. Det er isoleret set med til at øge antallet af unge, der *ikke* er i gang med en uddannelse. En sammenligning mellem metoder for

perioden giver isoleret set en stigning på 600-1.100 unge uden uddannelse og job, når uddannelsespauser på op til 13 måneder inden for samme uddannelse ikke medtælles som studieaktivitet.

De benyttede uddannelsesregistre bliver opdateret årligt i foråret med referencetidspunkt 30. september året før. Ved opdateringer af registrene bliver der også opdateret oplysninger for de seneste år. Det betyder, at nogle personer kan være registreret med grundskole som højest fuldførte uddannelse i september 2022 (i udgaven af UDDF med referencedato 30. september 2022), mens denne oplysning kan være revideret til en ungdomsuddannelse som højest fuldførte uddannelse i udgaven af UDDF med referencedato 30. september 2023. Fra 2022-udgaven af UDDF er studiekompetenceforløb på den merkantile EUX registreret som en højest fuldført uddannelse, hvilket ikke har været medtalt før. Det reducerer isoleret set gruppen af unge uden job og uddannelse med 500-700 personer fra 2017 til 2021.

Tilsvarende kan igangværende uddannelse - og i mindre grad om man har haft tilknytning til dansk udskoling - også blive revideret ifm. opdateringer af data. Opdateringen af uddannelsesoplysninger betyder isoleret set, at *flere* unge registreres med en ungdomsuddannelse i årene før, samt at *flere* i målgruppen er i gang med en uddannelse i årene før seneste referencetidspunkt. En sammenligning med opgørelsen for 2021 og 2022, hvor referencetidspunkt for datakilder er 30. september 2021 hhv. 30. september 2022, viser, at opdaterede datakilder *reducerer* antallet af unge uden job og uddannelse med 2.200 personer i 2021 og 500 personer i 2022. Det dækker imidlertid over, at der både er unge, der før ikke var i gruppen, som bliver en del af gruppen uden job og uddannelse, og unge, der før var i gruppen, som ikke er i gruppen alligevel. Det største bidrag er efterregistreringer af aktivitet på FGU og i mindre grad STU og 10.-klasser, samt at studiekompetenceforløb på de merkantile EUX-uddannelser først medtælles som en højest fuldført uddannelse fra 2022-udgaven af UDDF.

For at kunne beskrive udviklingen i tallene med en konsistent metode har vi for opgørelsen pr. september 2020 til 2023 valgt at se på uddannelsesoplysninger med referencetidspunkt hhv. 30. september 2020, 2021, 2022 og 2023. Det betyder at

uddannelsesregistrene ikke er medtalt. Det betyder at tallene ikke kan sammenlignes direkte med UVM's tal, hvor referencetidspunktet er det samme for alle år, men hvor vi sikrer, at udviklingen i tallene ikke er drevet af ændringer i datakildernes referencetidspunkt. Det egentlige niveau for antallet af unge uden job og uddannelse er lidt lavere i 2020, 2021 og 2022, når data fra 2023 benyttes. Det fremgår af bilagsfiguren.

Der er nogle former for aktivitet, som med den benyttede definition ikke tæller med i afgrænsningen af unge uden job og uddannelse. Mest væsentlig er beskæftigelse af et mindre omfang end 18 ugentligt timer. En lavere grænse, for hvornår beskæftigelse tælles med, vil reducere gruppen. Der er flere unge uden job og uddannelse, der har beskæftigelse under 18 timers beskæftigelse i 2021, 2022 og 2023 sammenlignet med tidligere. I 2016 havde 19 pct. af de unge uden job og uddannelse mindre end 18 timers beskæftigelse, og i 2023 var 26 pct. af de unge uden job og uddannelse i beskæftigelse under 18 timer.

Derudover medregnes uddannelsesaktivitet i regi af voksen- og efteruddannelse heller ikke i afgrænsningen, medmindre den unge modtager SU på samme tid. Særligt hf-enkeltfag, der indgår i voksen- og efteruddannelsesregisteret, er væsentlige uddannelsesforløb for unge, der er i risiko for at stå uden uddannelse, hvor muligheden for at modtage SU afhænger af omfanget af kursusaktivitet og evt. alternative forsørgelsesydelse. Data for voksen- og efteruddannelse er ikke fuldt opdateret frem til september 2023, men i 2022 var 1.900 unge uden job og uddannelse i gang med et forløb i voksen- og efteruddannelsesregi og modtog ikke SU samtidigt.

1 <https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/fgu/2017/171115-fgu-aftaletekst.pdf>